

Obciążenia samozatrudnionych w Polsce na tle wybranych państw UE

Adam Adamczyk

EUROMOD

Prezentowane wyniki zostały uzyskane z wykorzystaniem modelu EUROMOD w wersji H1.0 +. EUROMOD jest utrzymywany, rozwijany i zarządzany przez Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych (ISER) na Uniwersytecie w Essex, we współpracy z krajowymi zespołami z państw członkowskich UE. Jesteśmy wdzięczni wielu osobom, które przyczyniły się do rozwoju EURMOD. Proces rozszerzania i aktualizowania EUROMOD jest wspierany finansowo w ramach programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych "Easi" (2014-2020). Za wyniki i ich interpretację odpowiedzialny jest autor opracowania.

Wymiary analizy

- Ocena krótkoterminowej opłacalności samozatrudnienia względem zatrudnienia
- Ocena poziomu obciążeń w funkcji (dochodu/kosztu pracy)

Problemy pomiaru poziomu obciążeń samozatrudnionych

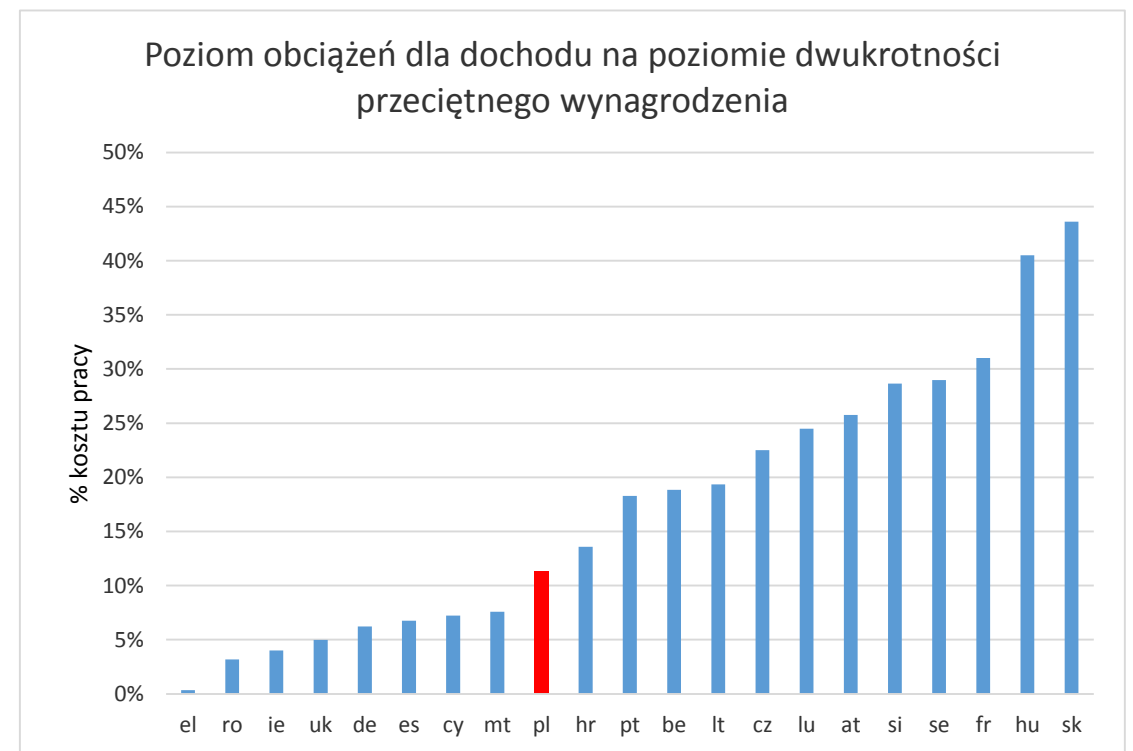
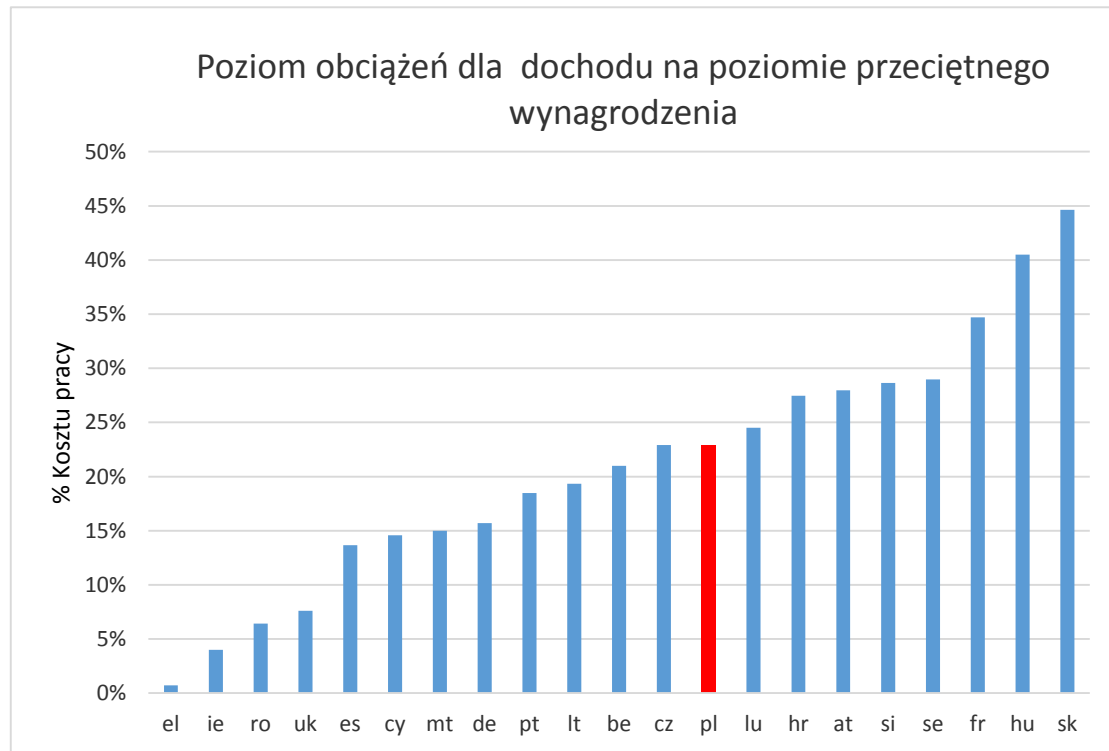
- Czy analiza powinna być prowadzona w funkcji kosztu pracy – czy dochodu brutto?
- Czy w analizie powinno uwzględnić się tylko poziom obciążeń podatkami i składkami ubezpieczeniowymi czy także transfery socjalne?
- Czy na poziom obciążeń wpływ może mieć stan rodzinny przedsiębiorcy?
- Czy wszystkie składki ubezpieczeniowe powinniśmy uwzględniać jako obciążenia ?
- Czy wyniki symulacji są porównywalne?

Założenia analizy

- Zakładamy jednakową bazę opodatkowania/oskładkowania
- Nie uwzględniamy preferencji podatkowych w podatkach pośrednich (np. VAT)
- Zakres symulacji od 0 do dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia
- Symulacje prowadzone są w jednostkach monetarnych poszczególnych państw
- Symulacje sporządzane są dla jednoosobowych gospodarstw domowych

Obciążenia składkami

Charakterystyka obciążenia samozatrudnionych składkami

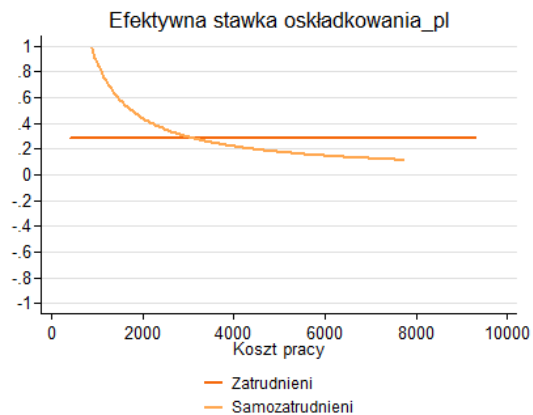
Charakterystyka obciążenia składkami

- Systemy regresywne
- Systemy liniowe
- Systemy mieszane

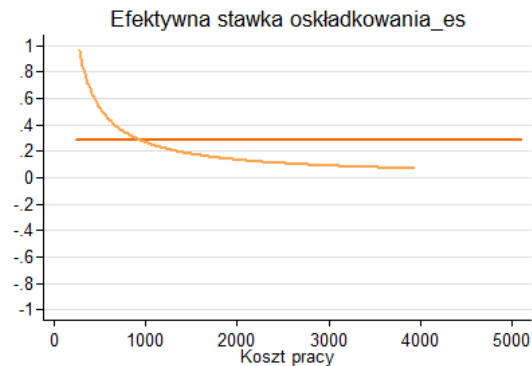
System regresywne

Składka zryczałtowana

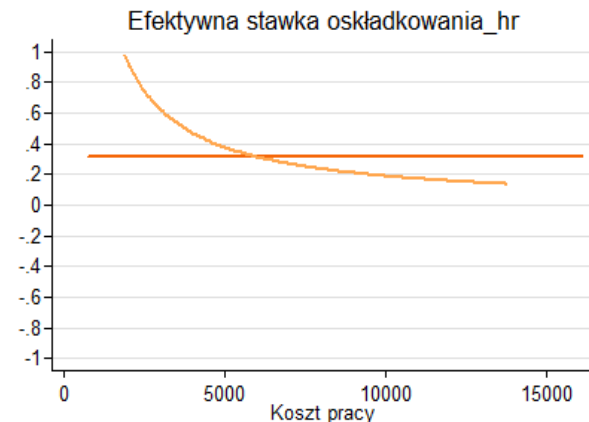
efektywna st. obciążenia składkami

efektywna st. obciążenia składkami

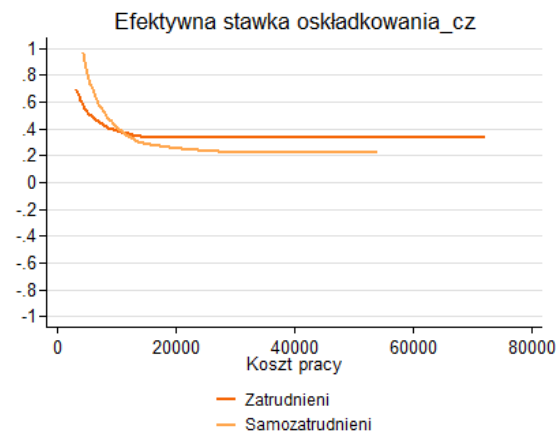

efektywna st. obciążenia składkami

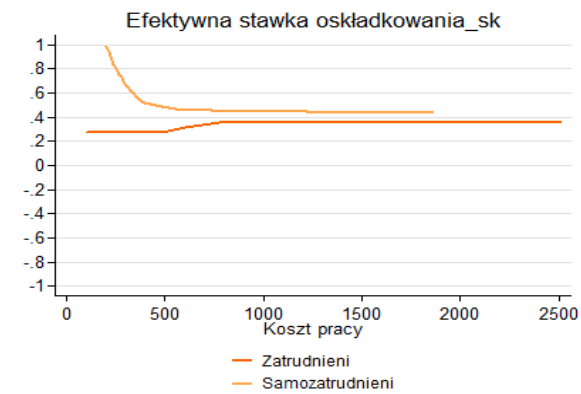

Składka zryczałtowana z wyłączeniem przy niskim dochodzie

efektywna st. obciążenia składkami

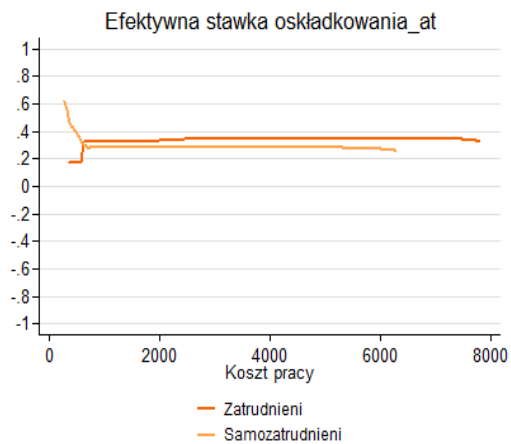

efektywna st. obciążenia składkami

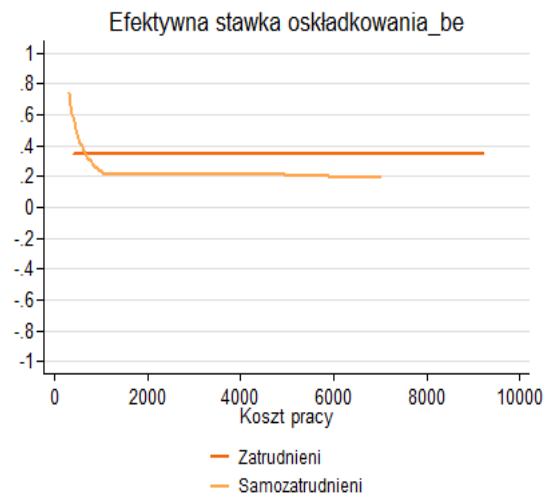

Składka procentowa z minimum

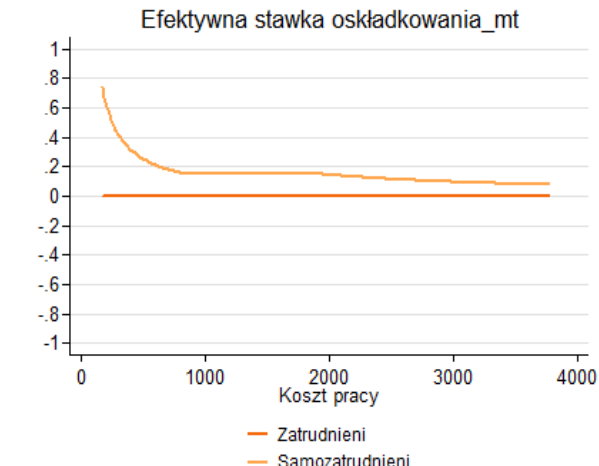
efektywna st. obciążenia składkami

efektywna st. obciążenia składkami

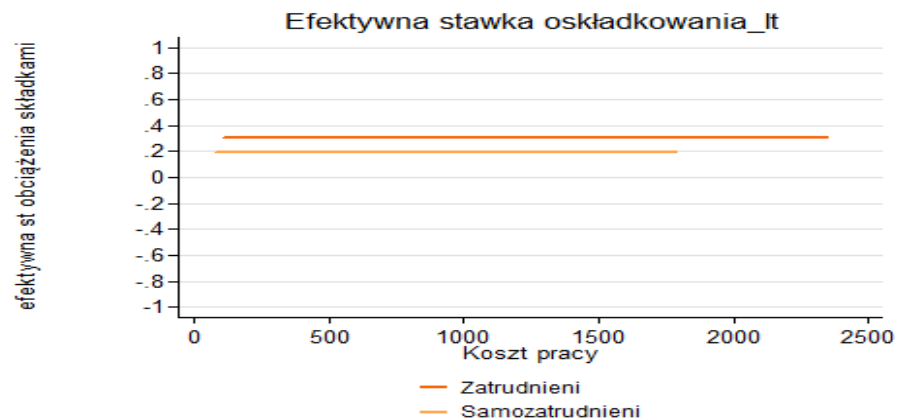

efektywna st. obciążenia składkami

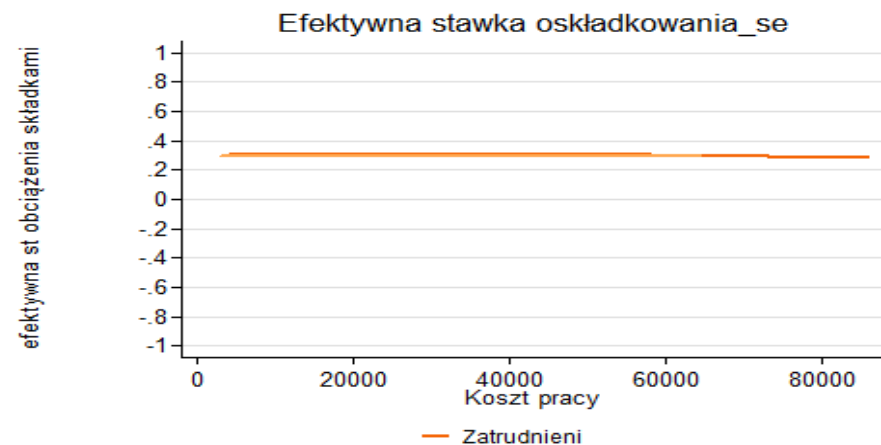

Systemy liniowe

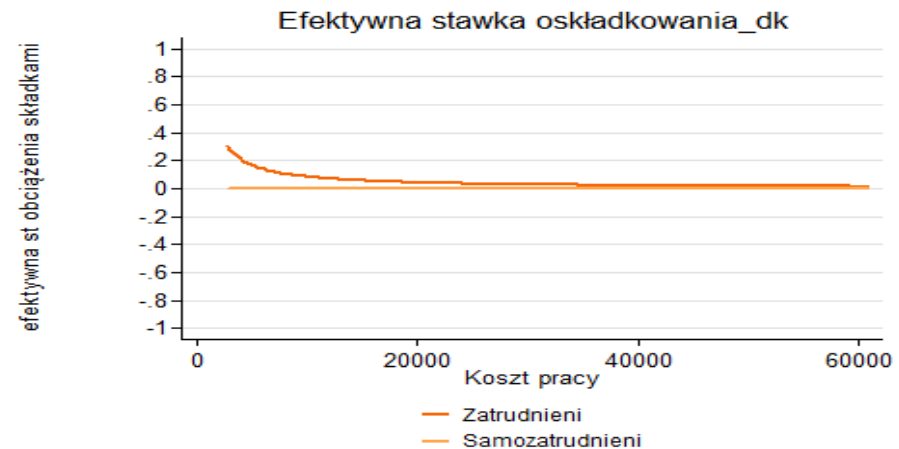
Składki z płaską stawką

Składki z płaską stawką i dolnym ograniczeniem

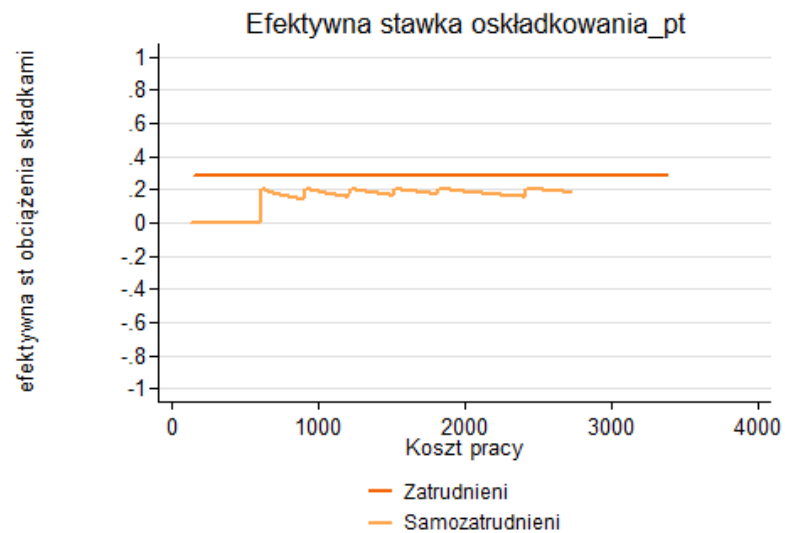

Brak obligatoryjnego obciążenia składkami

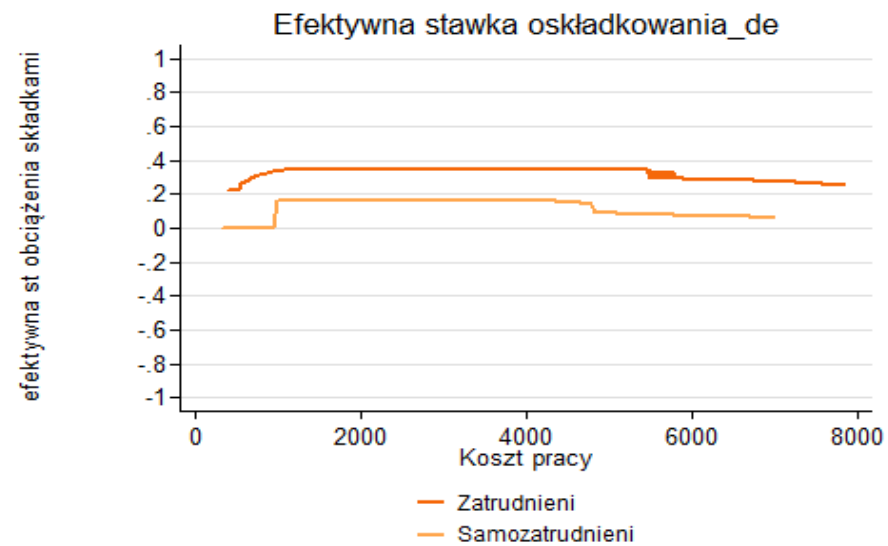

Systemy mieszane

System przedziałowy

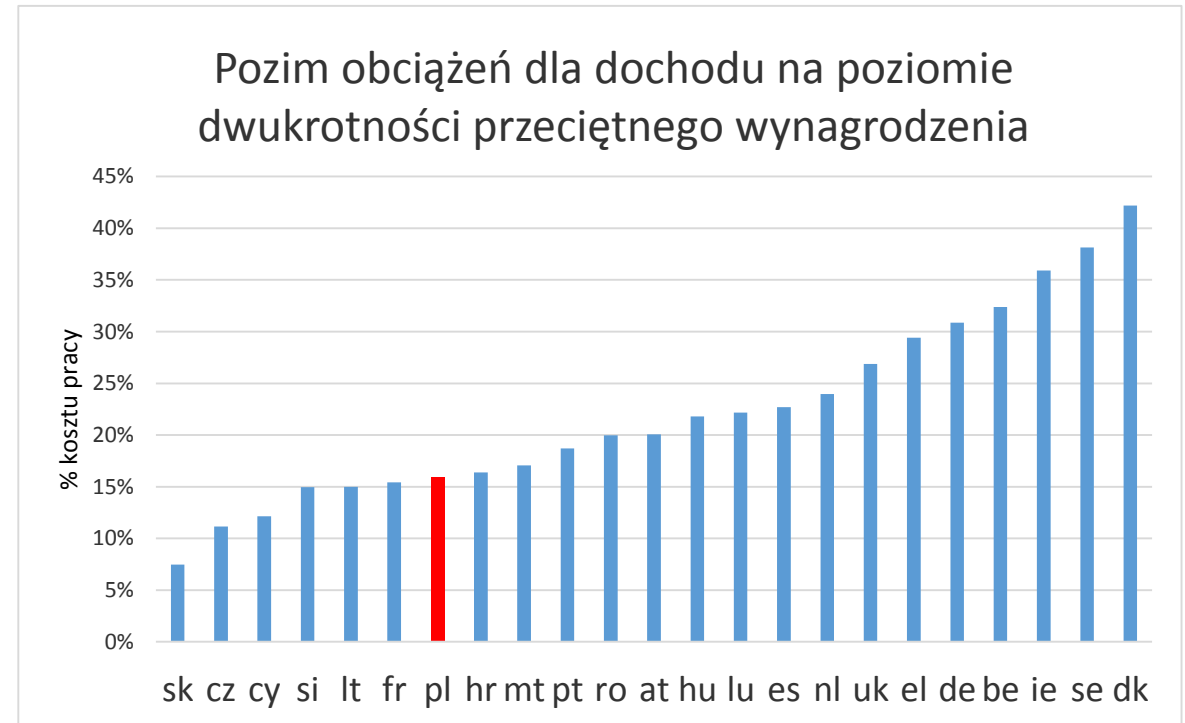
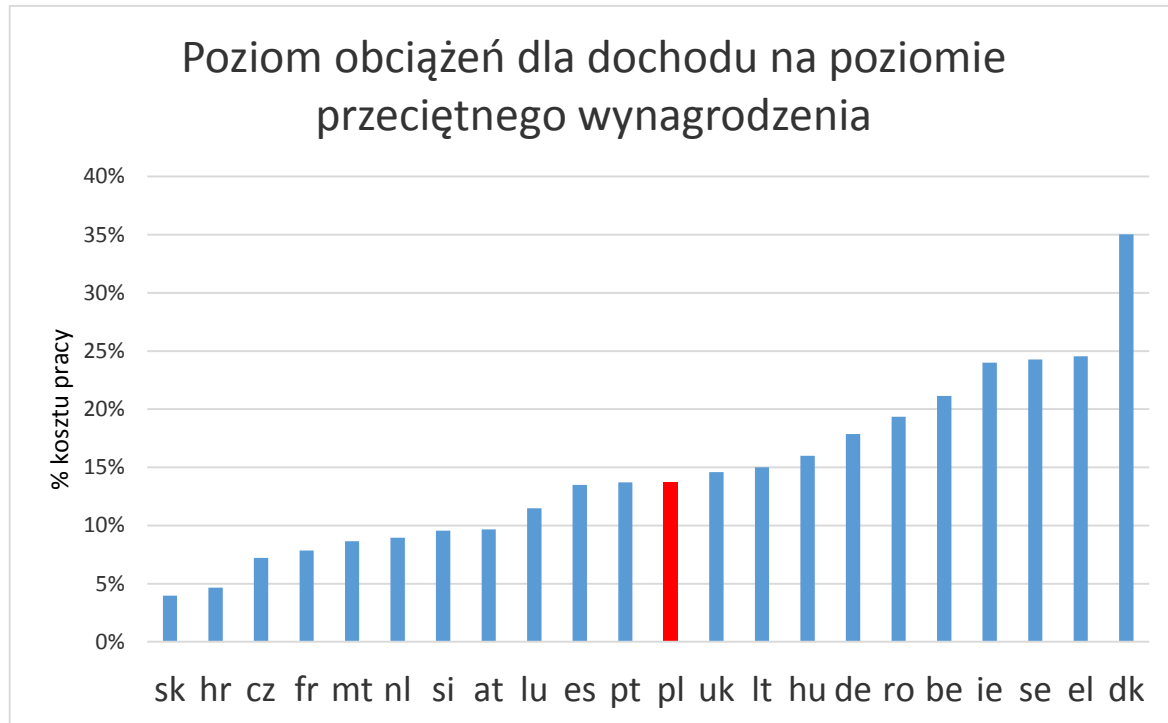

System progresywno-regresywny

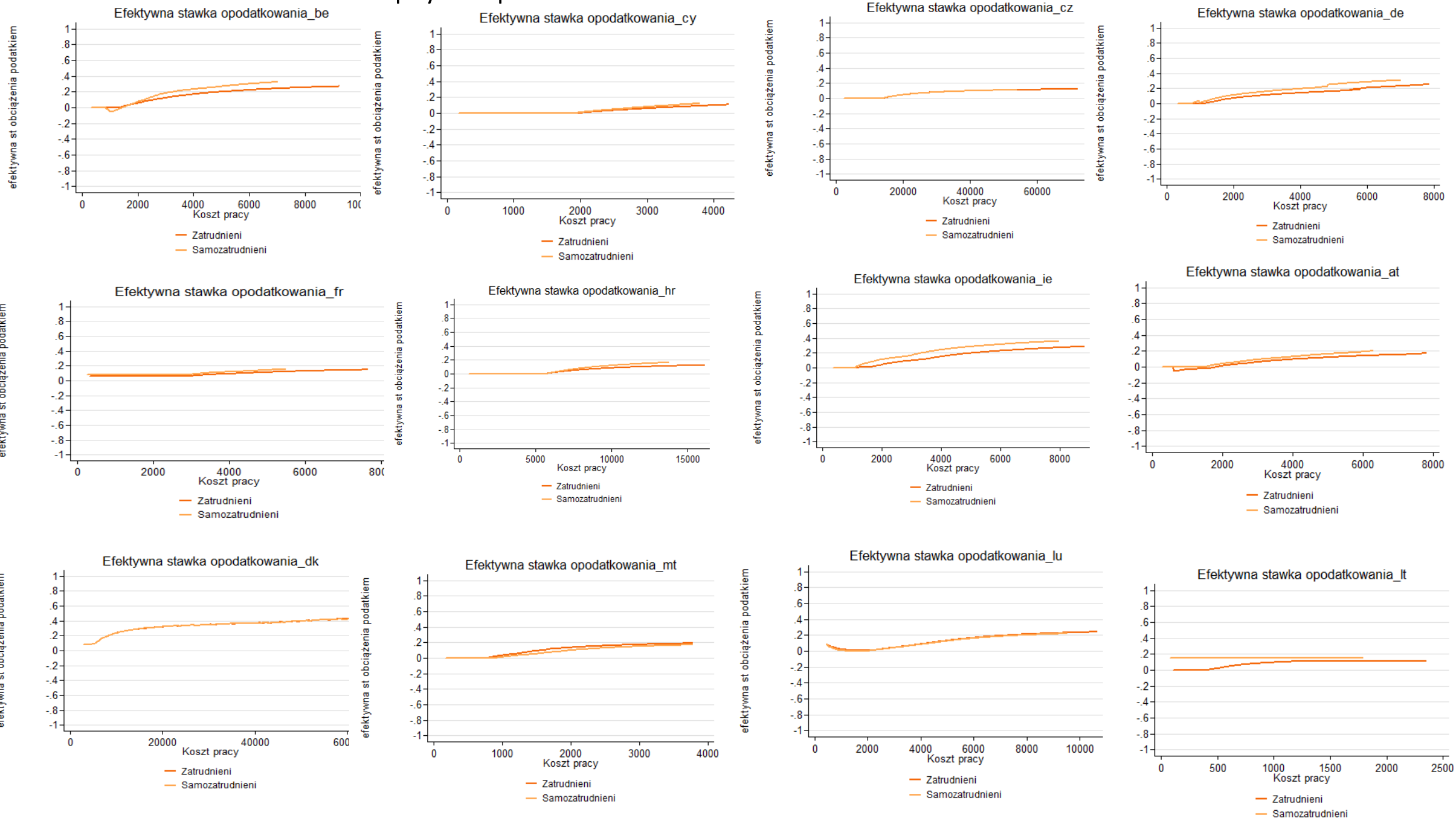

Poziom obciążenia podatkiem dochodowym

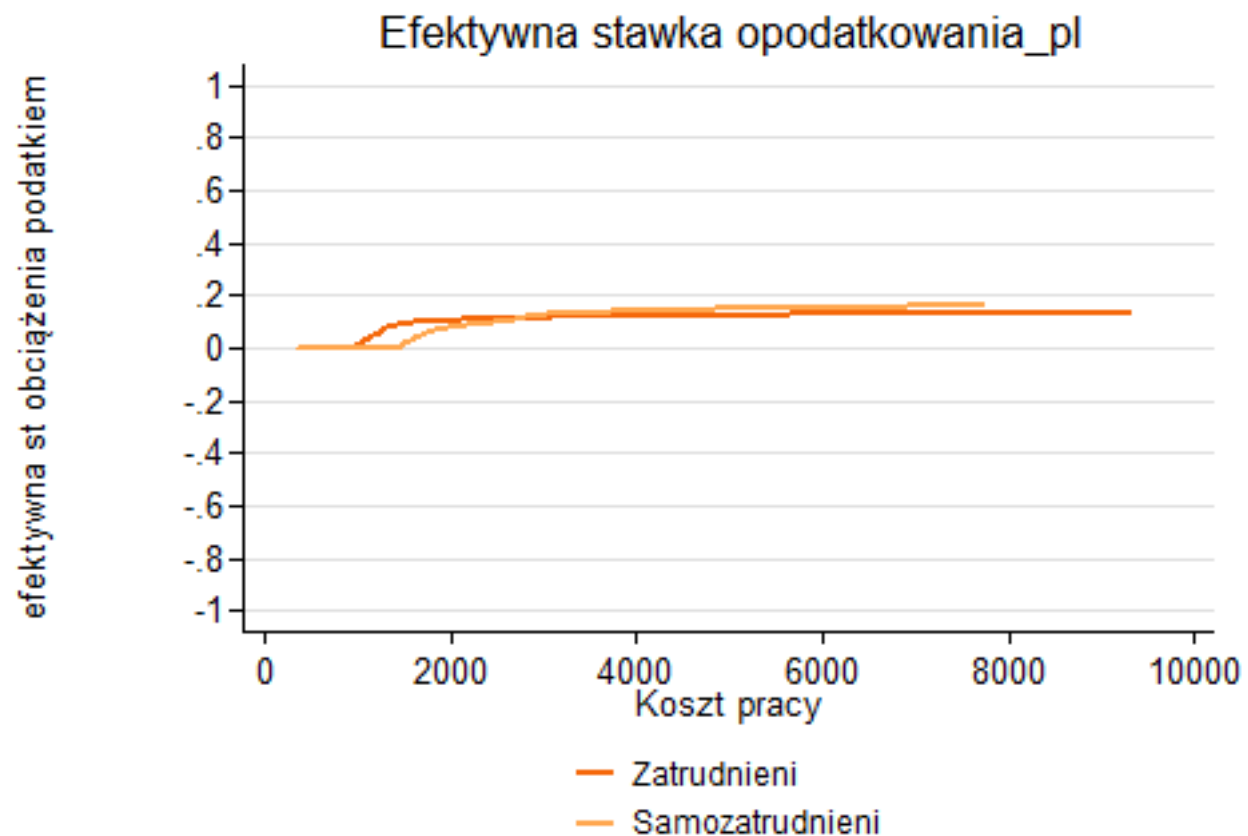
Poziom obciążeń samozatrudnionych podatkiem dochodowym

Wpływ opodatkowania na dochód

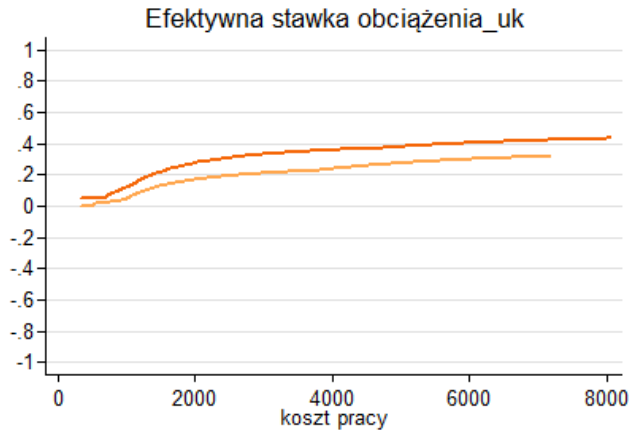
Wpływ opodatkowania na dochód - Polska

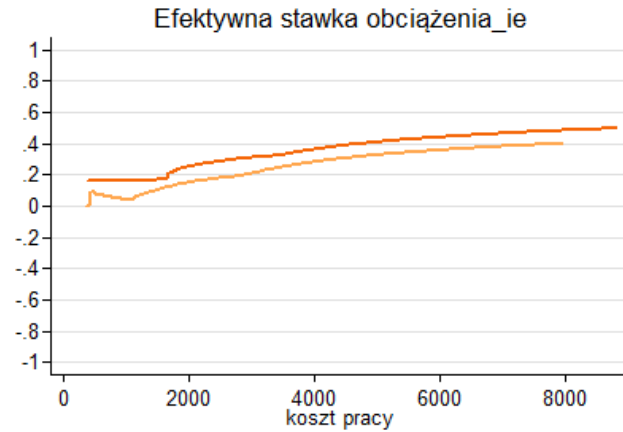
Poziom obciążenia podatkami i składkami

Systemy preferujące samozatrudnienie przy każdym poziomie dochodu

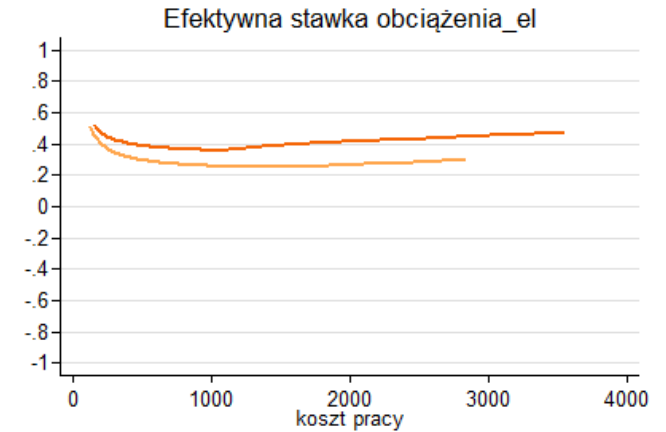
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

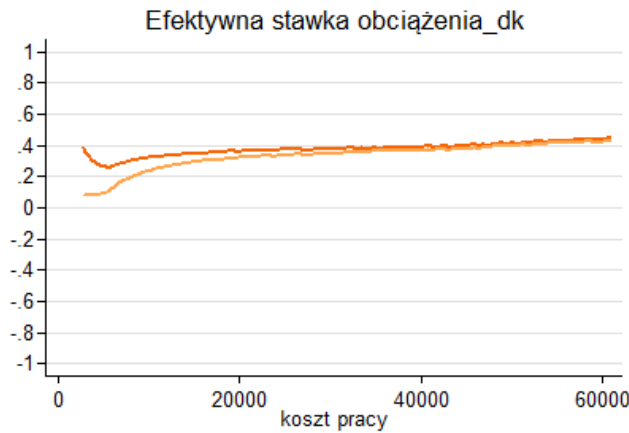
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

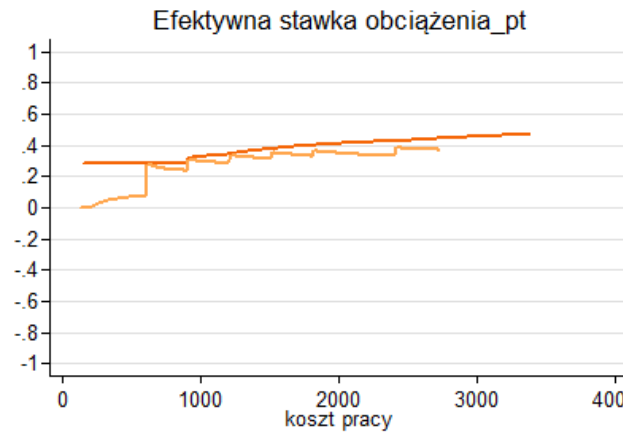
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

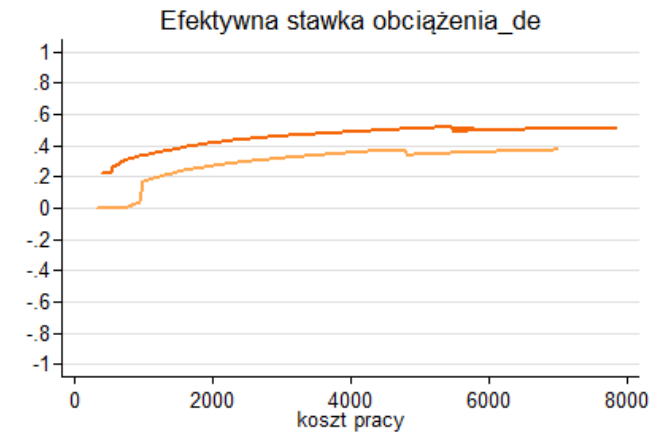
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

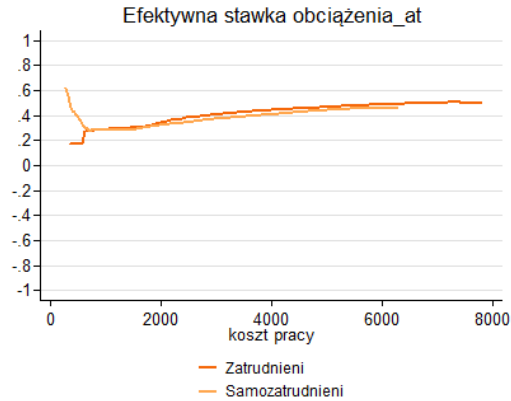
— Zatrudnieni
— Samozatrudnieni

— Zatrudnieni
— Samozatrudnieni

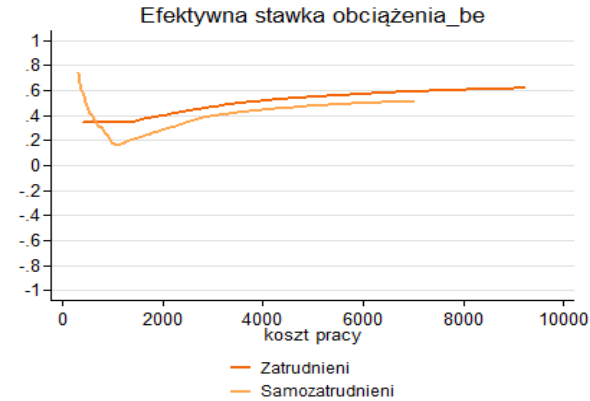
— Zatrudnieni
— Samozatrudnieni

Systemy zachęcające do samozatrudnienia powyżej określonego poziomu dochodu

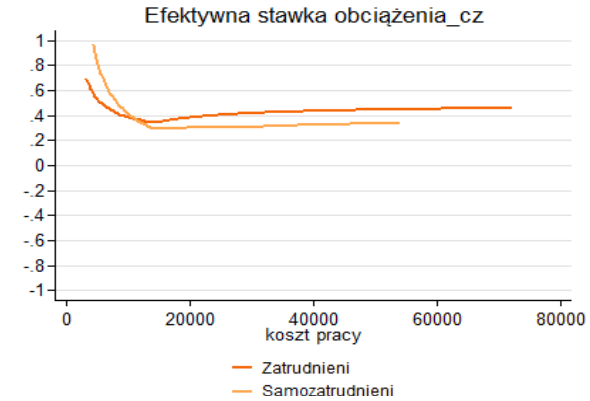
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

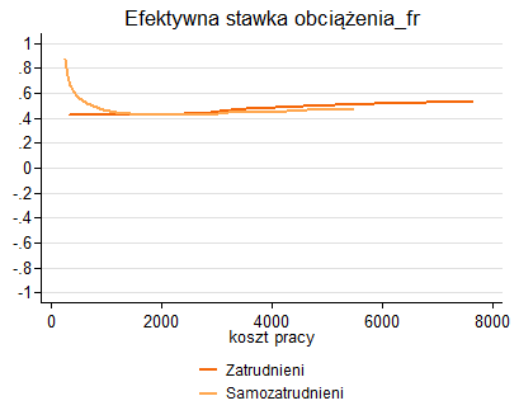
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

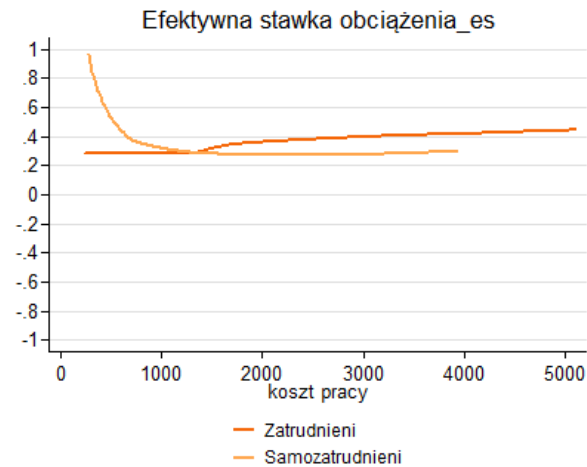
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

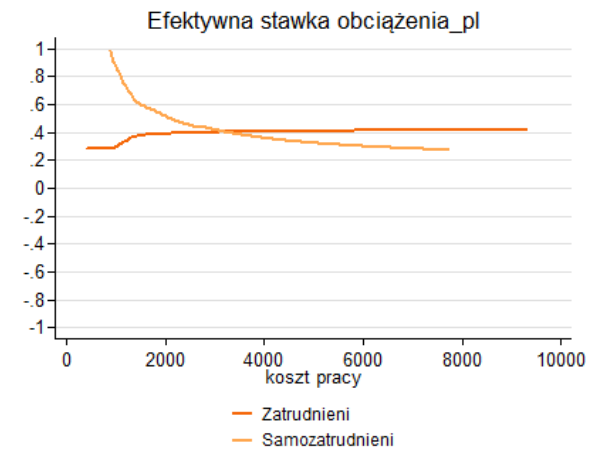
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

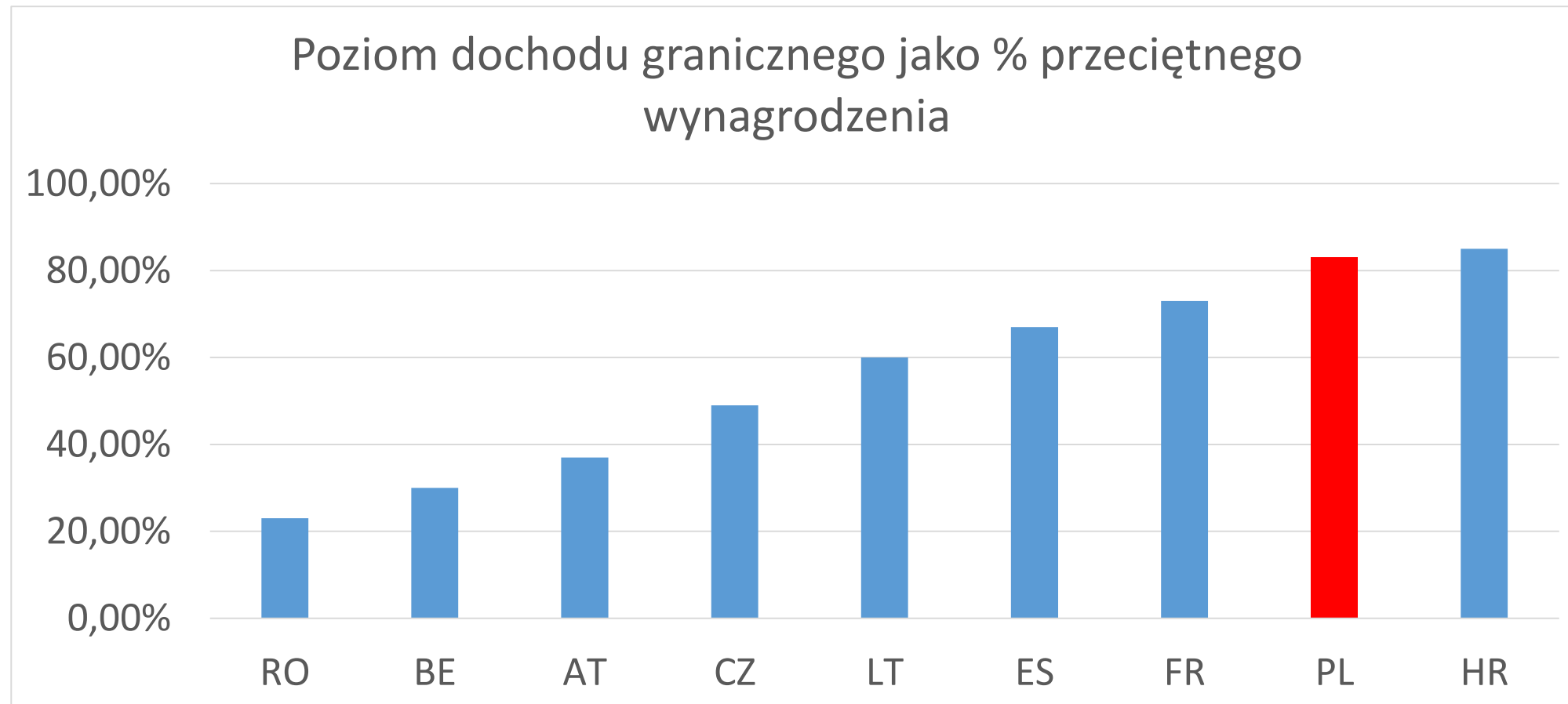
efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

efektywna st. obciążenia podatkim i składkami

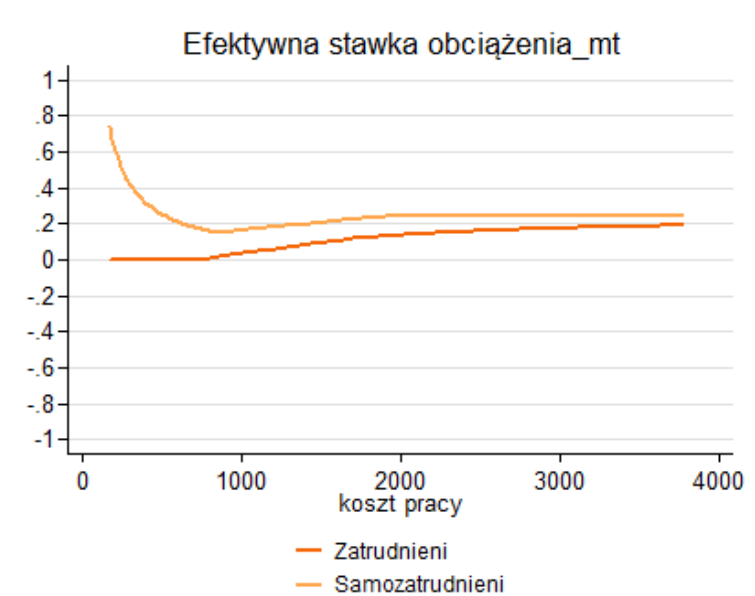
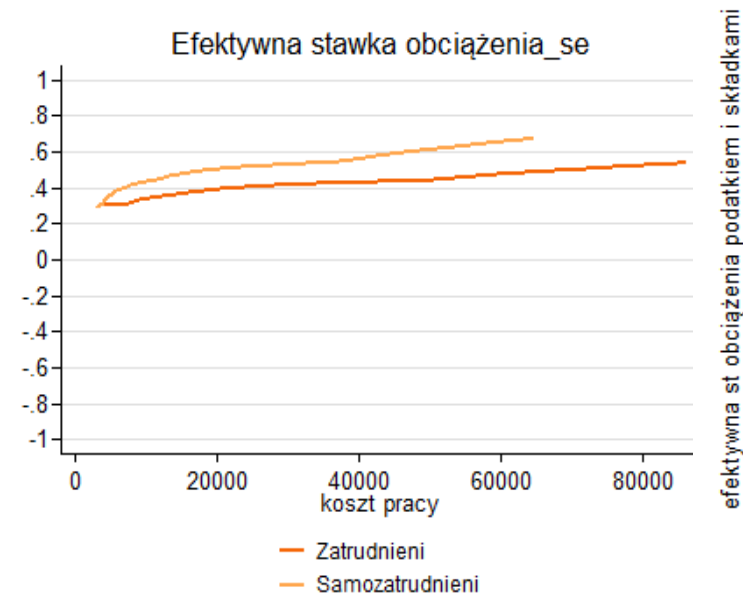
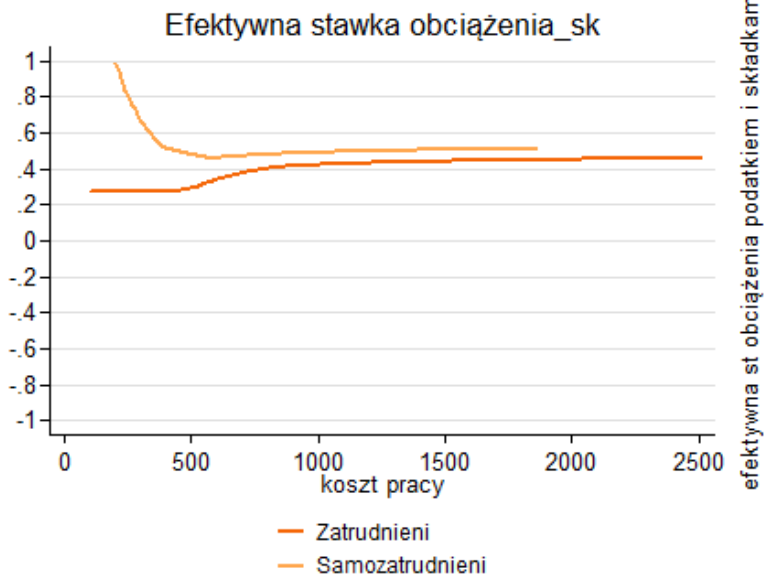

Przy jakim poziomie dochodu opłaca się przejść na samozatrudnienie?

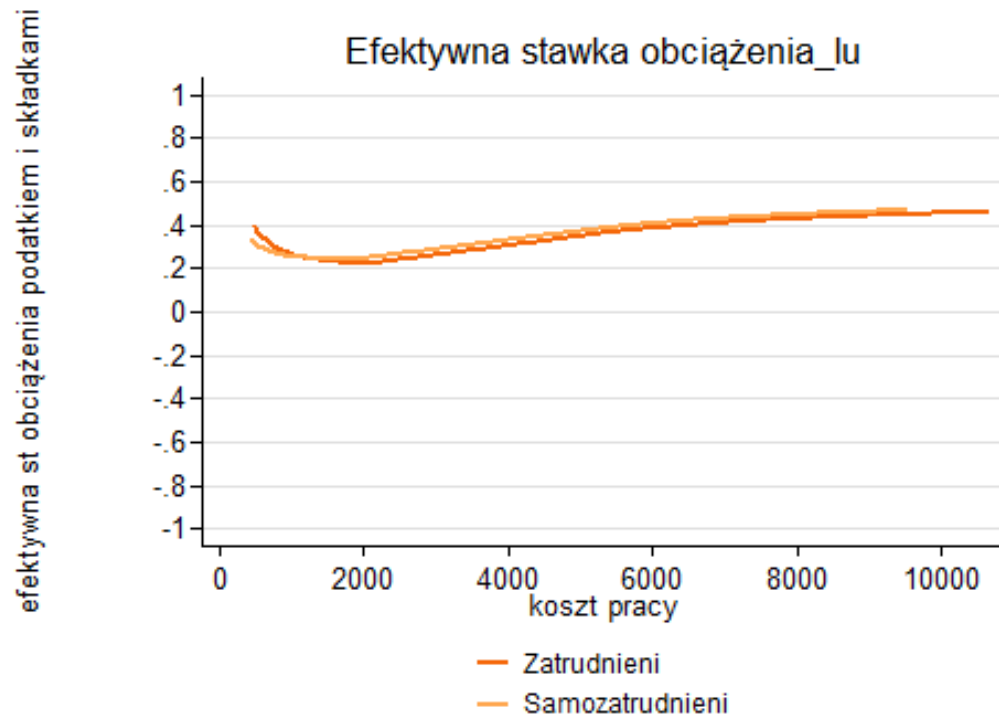

Systemy preferujące zatrudnienie przy każdym poziomie dochodu

efektywna st obciążenia podatkim i składkami

Systemy preferujące samozatrudnienie w grupie osób nie przekraczających określonego poziomu dochodu

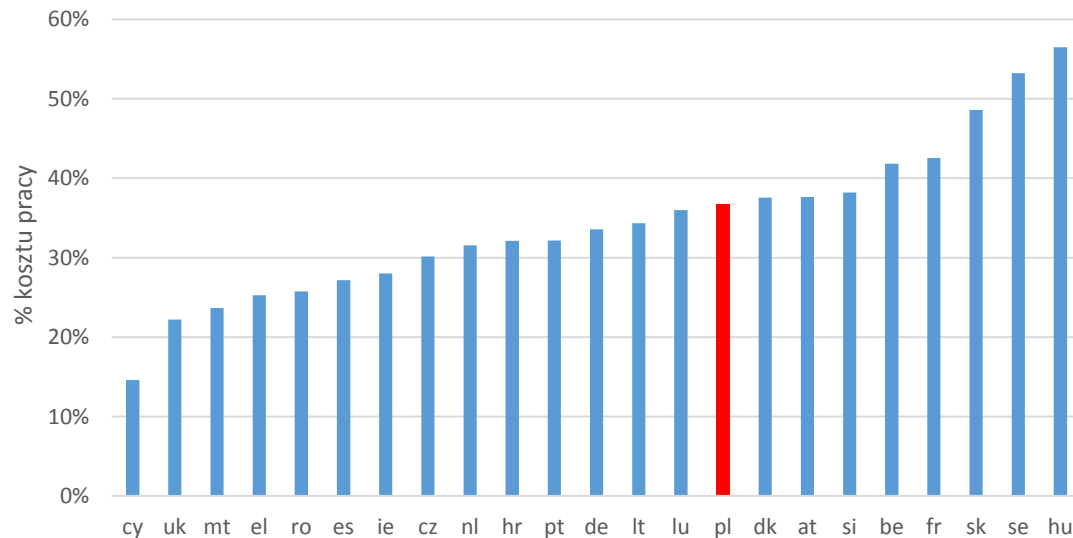

Systemy obciążeń fiskalnych a bodźce do samozatrudnienia

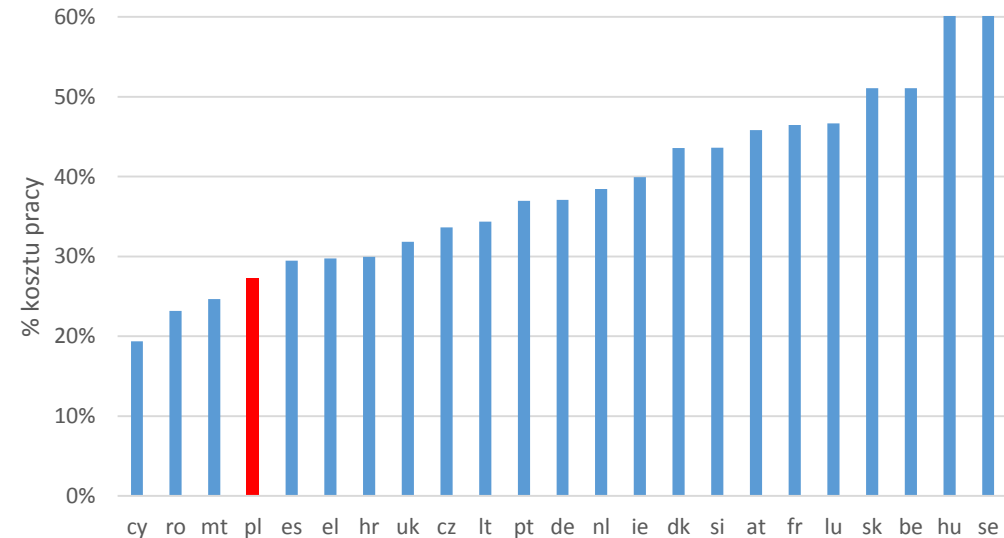
	Systemy preferujące zatrudnienie	Systemy pośrednie	Systemy preferujące samozatrudnienie
Kraj	SK, SE, MT,HU	AT, BE, CZ, ES ,FR, HR, LT, PL, RO, LU	UK, PT, IE, EL, DK, DE, CY

Wpływ składek podatków i transferów na dochód do dyspozycji samozatrudnionych

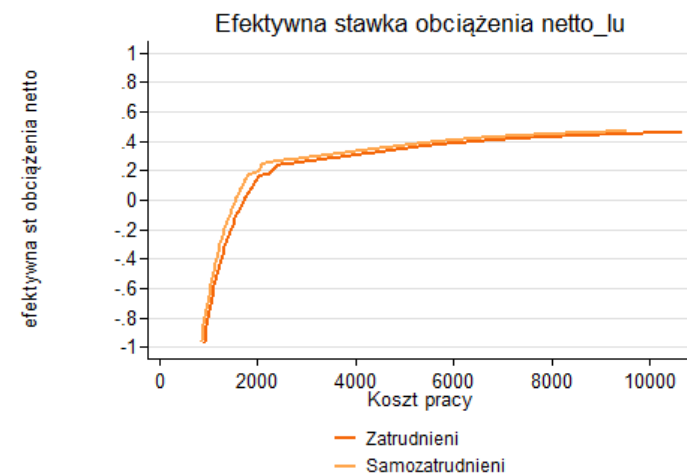
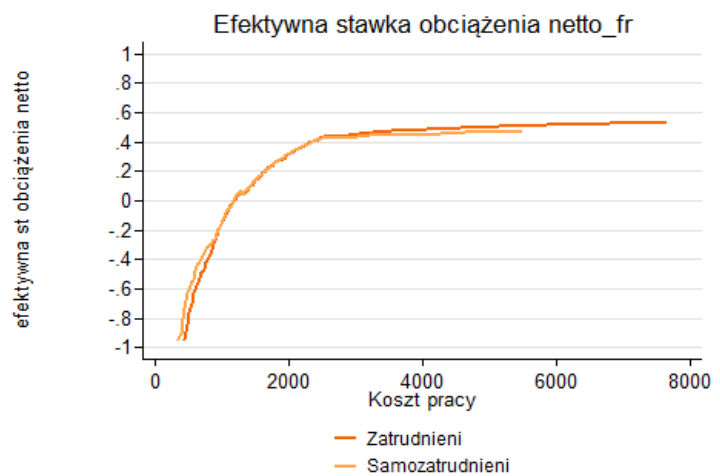
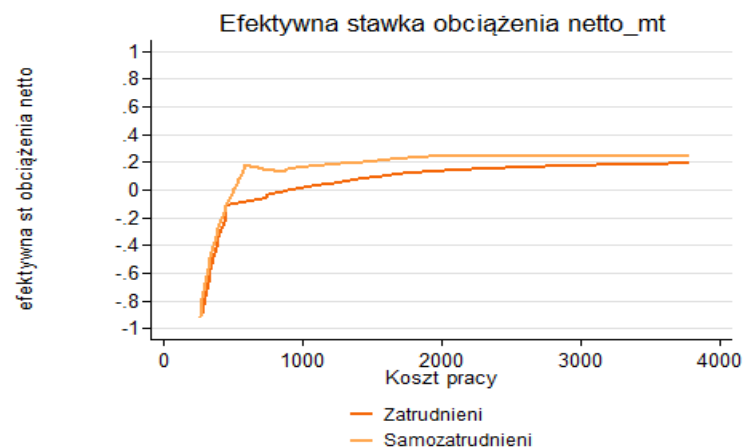
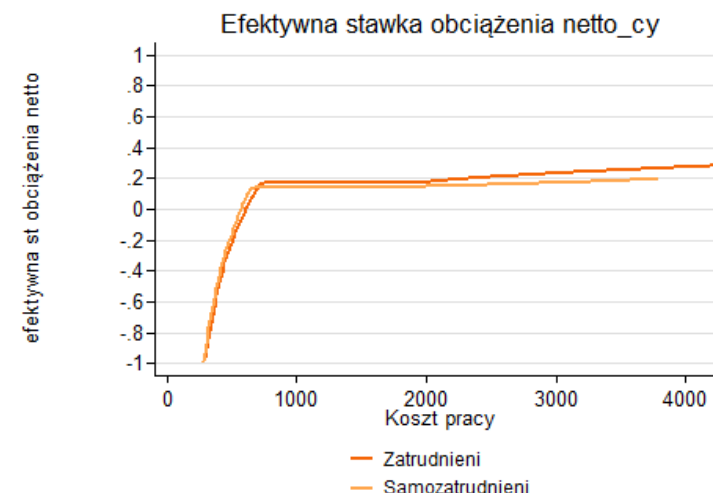
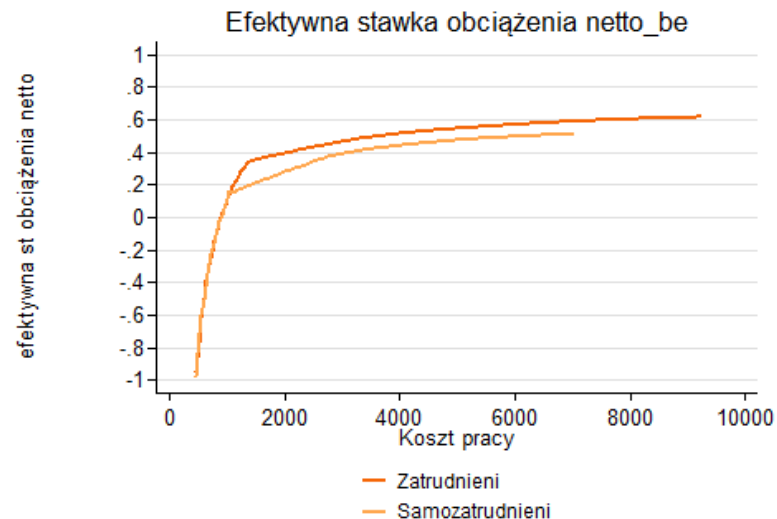
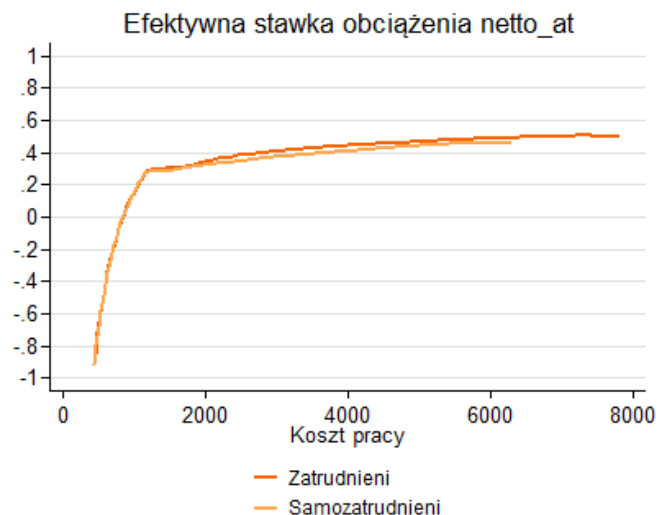
Wpływ obciążeń netto na dochód do dyspozycji dla dochodu na poziomie przeciętnego wynagrodzenia

Wpływ obciążeń netto na dochód do dyspozycji dla dochodu na poziomie dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia

Poziom obciążenia podatkami i składkami po uwzględnieniu transferów socjalnych

Wnioski

- Polski system składkowo – podatkowy jest mocno regresywny zachęcając do samozatrudnienia osoby o wysokim poziomie dochodu
- Regresywność systemu wynika ze stosunkowo wysokiej regresywności składek i niskiej progresywności podatku
- Na niską opłacalność podejmowania samozatrudnienia przy niskim dochodzie wpływa brak zabezpieczenia socjalnego